

Beslutning om utelukkelse av Shapir Engineering and Industry Ltd.

Juni 2021

Innledning

KLP og KLP-fondene (heretter kalt KLP) har besluttet å utelukke selskapet Shapir Engineering and Industry (Shapir) fra sine investeringer på grunn av en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner. Beslutningen er basert på Etikkrådets tilrådning om å utelukke Shapir fra Statens pensjonsfond utland (SPU) som ble offentliggjort 19.mai 2021¹, da Norges Bank annonserte at selskapet var utelukket fra SPU.

Shapir er et israelsk selskap med virksomhet innen bygg og anlegg. De israelske bosettingene på Vestbredden er oppført i strid med folkeretten, og at deres eksistens og stadige utvidelser påfører den palestinske befolkningen i området betydelig skade og ulempe. Bakgrunnen for utelukkelsen er selskapets bygging av boliger i israelske bosettinger på Vestbredden.

KLP har investeringer i Shapir i aksjer til en verdi av 1,6 millioner.

Etikkrådets begrunnelse

I Etikkrådets tilrådning er det vurdert at det er «...en uakseptabel risiko at selskapet medvirker til alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner.».

Shapir har vært og er involvert i flere typer bygge- og anleggsvirksomhet på Vestbredden. Ifølge opplysninger på egen nettside har selskapet ferdigstilt et større byggeprosjekt i bosettingen Maale Adumin, hvor det har bygget fire åtte-etasjers boligblokker og 22 eneboliger. Videre opplyser selskapet at det driver et steinbrudd, Natuf Quarry, ved bosettingen Nilil, 14 og at det har anlegg for betongproduksjon ved bosettingen Migdal Oz. 15 Alt dette befinner seg i C-området på Vestbredden. Det foreligger dessuten opplysninger om at selskapet tidligere blant annet har bygget boliger og infrastruktur i bosettingene Gilo og Pisgat Ze'ev i Øst-Jerusalem, og i Maale Adumim og Beit Horon på Vestbredden.

I Etikkrådets vurdering heter det:

I tråd med tidligere praksis anser Etikkrådet at Shapir, gjennom sin byggevirksomhet i israelske bosettinger på Vestbredden, medvirker til folkerettsbrudd på en måte som gir grunnlag for å anbefale utelukkelse av selskapet fra SPU.

På sin nettside opplyser selskapet at det har pågående anleggsvirksomhet på Vestbredden, og at det nylig har avsluttet et større prosjekt for bygging av boliger i en bosetting der. Uten en nærmere redegjørelse fra selskapet er det vanskelig for Etikkrådet ha full oversikt over selskapets virksomhet i området. På bakgrunn av informasjonen som foreligger, anser Etikkrådet at det er en uakseptabel risiko for Shapir

---

¹ <https://etikkradet.no/shapir-engineering-and-industry-ltd/>

også i fremtiden vil bygge israelske bosettinger på Vestbredden og på den måten medvirke til alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner. Denne risikoen vil etter Etikkrådets oppfatning være til stede helt til selskapet opplyser at det ikke lenger driver denne typen virksomhet.

Etikkrådet bemerker videre at Shapir ikke har besvart deres henvendelser hvor selskapet er bedt om å redegjøre for sin nåværende og planlagte virksomhet på Vestbredden.

En mer detaljert beskrivelse av saken finnes i Etikkrådets tilrådning.²

KLPs retningslinjer og analyse

I punkt 6.3 i "Retningslinje for KLP som ansvarlig investor" heter det at: «KLP skal utelukke selskaper fra investeringer der det er en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for ... alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner.»³

FNs høykommissær for menneskerettigheter offentliggjorde 12.februar 2020 en liste over selskaper med virksomhet knyttet til de israelske bosettingene i det okkuperte palestinske territoriet⁴. Denne rapporten i form av en database er utarbeidet som følge av anmodning fra FNs menneskerettighetsråd basert på en resolusjon 31/36 mars 2016⁵. FNs høykommissær for menneskerettigheter har på grunnlag av informasjonen som er samlet rimelig grunn til å konkludere med at de 112 selskapene på denne listen er involvert i en eller flere av de spesifikke aktivitetene som kan bidra til menneskerettighetsbrudd - sivile, politiske, økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter.

Shapir var et av de selskapene som var på denne listen. På bakgrunn av dette tok KLP kontakt med selskapet for å starte en dialog hvor flere henvendelser ble sendt, men selskapet har ikke besvart KLPs henvendelser.

Resonnementet i Etikkrådets tilrådning er godt begrunnet og inkluderer omfattende kildemateriale. KLP ser på derfor ingen grunn til å avvike fra deres konklusjon.

Beslutning

KLP og KLP-fondene utelukker Shapir Engineering and Industry Ltd. fra sine investeringer på grunn av en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig og konfliktsituasjoner.

---

² <https://files.nettsteder.regjeringen.no/wpuploads01/blogs.dir/275/files/2021/05/Shapir-tilrådning-utelukkelse-NO.pdf>

³ [Retningslinjer for KLP som ansvarlig investor](#)

⁴ <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25542&LangID=E#main>

⁵ https://ap.ohchr.org/documents/dpage_e.aspx?si=A/HRC/RES/31/36